

NORGES BANK

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Dato: 14.3.2018
Deres ref.:
Vår ref.: 18-1536

Råd om motsyklisk kapitalbuffer 1. kvartal 2018

Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret på 2 prosent.

Norges Bank skal utarbeide beslutningsgrunnlag og gi Finansdepartementet råd om nivået på bankenes motsykliske kapitalbuffer fire ganger i året. Beslutningsgrunnlaget for Norges Banks råd i første kvartal 2018 legges frem i Pengepolitisk rapport 1/18.

Bankene bør bygge opp og holde en buffer når finansielle ubalanser bygger seg opp eller har bygd seg opp. Finansielle ubalanser øker faren for en brå nedgang i etterspørselen og utlånstap i bankene. Ved tilbakeslag i økonomien og store tap i bankene kan bufferkravet settes ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis forsterker nedgangen.

Norges Banks vurdering av finansielle ubalanser tar utgangspunkt i utviklingen i kreditt og eiendomspriser, samt andelen markedsfinansiering i bankene. Bufferkravet er ikke et virkemiddel for å finstyre økonomien, og bufferen bør ikke uten videre trappes ned selv om det skulle være tegn til at finansielle ubalanser avtar. Et råd om å redusere bufferkravet vil blant annet baseres på informasjon om markedsuro og utsikter til store tap i bankene og vesentlig innstramming i tilbudet av kreditt.

De største bankene økte kapitaldekningen gjennom 2017. Hensyntatt foreslått utbytte er kapitaldekningen ved utgangen av fjerde kvartal 2017 på nivå med bankenes langsiktige mål. Utlånstap som andel av brutto utlån falt litt i fjerde kvartal og var lavere enn i samme kvartal året før. Norske banker har god tilgang til markedsfinansiering og andelen markedsfinansiering har vært stabil over lengre tid.

Gjelden i husholdningene har lenge vokst raskere enn inntektene, slik at gjeldsbelastningen har økt. Husholdningenes kredittvekst avtok noe i fjor høst, men tiltok litt igjen mot slutten av året. Den høye gjelden gjør at andelen av husholdningenes inntekt som går til å betjene renter og normale avdrag er høy, selv om rentenivået er lavt. Boliglånsforskriften skal bidra til å dempe risikoen for at gjelden øker vesentlig i særlig utsatte husholdninger. Finanstilsynets boliglånsundersøkelse for 2017 viste at det ble innvilget færre nye lån i brudd med kravene i forskriften enn i 2016. Nedgangen er størst blant yngre låntakere, som er en gruppe med høy gjeldsgrad og høy

belåningsgrad. Både Finanstilsynet og Norges Bank har nylig anbefalt at kravene i boliglånsforskriften videreføres, med unntak av særreglene for Oslo.

I Norges Banks utlånsundersøkelse for fjerde kvartal i fjor meldte bankene at de ikke venter endringer i kredittpraksis mot husholdninger og foretak i første kvartal. Kredittveksten i foretakene har økt gjennom høsten. Veksten har tiltatt både fra banker og i obligasjonsmarkedet, og har økt i flere næringer.

Boligprisene økte lenge mer enn husholdningenes inntekter. Siden i fjor vår har boligprisene falt, men omsetningen av boliger har holdt seg oppe og prisnedgangen har vært moderat. I markedet for næringseiendom fortsatte beregnede salgspriser på prestisjelokaler i Oslo å stige gjennom fjoråret, etter sterk vekst over flere år. De beregnede salgsprisene stiger i hovedsak som følge av høyere kontorleiepriser. Prisveksten i andre store byer har vært moderat de senere årene.

Finansielle ubalanser har bygd seg opp, som følge av vedvarende oppgang i husholdningenes gjeldsbelastning og sterk vekst i eiendomspriser over lengre tid. I boligmarkedet har korreksjonen redusert risikoen for en brå og mer markert nedgang lenger frem i tid. Samtidig er veksten i husholdningenes gjeld fortsatt høy. Over tid vil lavere boligprisvekst dempe gjeldsveksten og dermed bidra til å redusere sårbarheten i husholdningssektoren. Foretakene har god tilgang på kreditt, og bankene har lave tap og god inntjening.

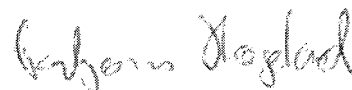
Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret på 2 prosent. Beslutningen var enstemmig.

I arbeidet med rådet om motsyklisk kapitalbuffer har Norges Bank og Finanstilsynet utvekslet informasjon og vurderinger.

Med vennlig hilsen

Øystein Olsen

Torbjørn Hægeland

Kopi: Finanstilsynet